Nr. 49. Anulu XXXI.

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Duminec'a, Fói'a, candu concedu ajutóriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe ½ 5 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

Brasiovu 8 Iuliu 26 Iuniu 1868.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tax'a timbrala a 30 cr. de fiecare publicare.

MONARCHI'A AUSTRIACA.

Transilvani'a.

Brasiovu 6 Iuliu. Astadi s'a tienutu proba anuale de gimnastare publica cu studentii gimnasiului romanu gr. orientalu de sci si cu membrii activi si reuniunei de gimnastica. Gimnastici au fostu impartiti in 2 despartiminte; ad. despartimentulu I a constatu din scolarii gimnasiului inferioru, despartimentulu II din studentii gimnasiului superioru si din membrii activi. Gimnastarea a decursu sub conducerea dlui Dr. Nicolau Popu profesoru gimnasialu, care este totudeodata si conducatoriulu gimnasticei, in modulu celu mai frumosu si mai esactu. Sporiulu facutu in acestu anu a fostu imbucuratoriu si spre deplina multiamire a publicului, care cu durere trebue se marturisimu, a fostu fórte pucinu la numeru. Gimnastarea s'a inchiaiatu in cantecelu laureatului poetu romanu Andreiu Muresianu, ad. cu „Desteptate romane" si cu mereulu „Dromu bunu" parasiramu sal'a de gimnastica pentru ultim'a data in anulu scol. 1867/8. —

— Adi in 7 se incepura cesamenele la gimnasiulu romanu sub presidiulu d. protosinghelu Popia si se voru continua pana Dumineca, candu se va tiené Te Deom si solemnitatea finale. Se ne interesamu de progresulu tinerimei.

Tohanulu vechiu 5 Iuliu. Astadi se tienura cesamenele la scói'a comunala de aici cu tóta solemnitatea. Dupa cultulu ddiescu fruntasii comunei cu d. jude procesualu si cu efori'a scolastica in frunte asistara cá martori binevoitori la totu decursulu cesamenelor. Inceputulu se facù cu clasea cea mai inaintata, impartita in dóue despartiminte cu 22 scolari. Respunsorile invetiaceiloru din tóte studiele propuse, adica: religiune, istori'a biblica, istori'a si geografi'a patriei, arithmetic'a, cele patru specie, cetirea romana si germana, elemente de fisica populariu si canteco, indestulira pe deplinu pe auditori, ér' desavoltarea judecatii si a puteriі combinative ce s'au vediutu la elevii mai inaintati, de cate ori li se facea intrebari si reflexioni, facù onóre invetiatoriului. Erá unu ce redicatoriu de anima, candu vedea privitoriulu franchetí'a si presenti'a cea plina de voitiune a invetiaceiloru, pe frontea carora cea redicata si cutediatória intre marginile bunei cuviintie cetai tóte talentele intr'unite intr'o tenerime per excelentiam frumósa. In ambele clase se aflara 77 de invetiacei, unulu mai viou decatu altulu si nici unulu tempitu, care se nu fia datu vr'unu respunsu directu la intrebari. In caligrafia si cu deosebire in cantulu musicalu pentru intréga liturgi'a si in cantecele natiunale, progresulu e demnu de lauda. Comun'a Tohanulu vechiu va comite unu pecatu neiertatu, déca nu se va nevoi a-si da tota ajutoriulu si concursulu pentru a imbunatati starea acestei scóle, celu pucinu in mesur'a, in care s'au legatu prin actu subscrisu, ce va contribui pentru a se infiintia si a treia clase. Neobositulu dn. vicariu I. Antonelli le-a inlesnitu calea, midilocindule din fondulu f. regimentu ajutoriulu anualu de 300 fl. anumitu numai pentru scóle, care cu 150 apromisi dela comuna nu se mai potu instraina dela acestu scopu.

Dupa amédi la invetiaceii cei diligenti se impartira premie, impinteninduse tenerimea la invetiatura si portare buna. Capetolu lu facù imnulu nationalu „Desteptate romane". Cu acésta ocasione s'a facutu unu inceputu si la intemeiarea unui fondu scolariu si a unei bibliotece pentru scóla. Remane a dori o concordia intre toti, pentruca cu poteri unite propasirea orce inceputu. Efori'a va sci premerge cu exemplu atragatoriu, cá fondulu scólei inceputu se prospereze si cu cu tóta tinerimea comunei.

Siaroslu 1868.

Multu on. Dlu Redactoru!

In Nr. 23 alu Gazetei 'mi luasemu curagiulu a aventura in publicu intre altele, ca in Mediasiu s'a proiectatu infiintiarea unei Reuniuni pentru crescerea fetitieloru orfeline, afiliata celei din Brasiovu. — Se fii auditu inse senestiune; mai din tóte ungorile se audiau murmurandu: „Auditi i ómeni buni, in Mediasiu se se infiintieze Reuniune filiata celei din Brasiovu, dar' e cu potintia, ca asia ceva se éra de scolo?" Me puseremu si cu pe ganduri, si me temeamu, ca amu facutu sfara in tiéra si resultatulu va fi nefavoratoriu. . . . Dar ce se vedi, din'a de 21 Maiu c. v., serbarea lui Constantinu si Elen'a (pe candu cá midilocu de totalnire era angajata in padurice a bisericei gr. cat. din Mediasiu una petrecere maisla) ne tramisese, cá unu solu de bunu augurn, diorile dimanetii invescote si infrumsetiate cu vestminte divine si radie sarie cá signalu, ca: inasi insiti'a providintia ne primesce cu astfeliu de intentiuni sub protectiunea sa. — La acésta petrecere cá la unu ce neindatinatu se adunara óspeti din mai multe parti, si dupa petrecerea mai multoru jocuri natiunale, pe la 4 óre pe candu toti ospetii eran ocadunati in giurulu mesteloru, — m. o. dnu administratore protopopescu I. P. prin una cuventare infocata a descoperitu adunarei, ca scopulu petrecerei, nu e numai a manca, a bea si a juca, ci intentiunea i a fostu infiintiarea unei Reuniuni filiale celei din Brasiovu, candu apoi resuná padurea de aunetele „se traiésca!" Dupa acesa se provocà inscrierea membreloru. — Se mai redicara si alti vorbitori, intre carii si M. O. D. I. Ch. administratorele protopopescu gr. or. si intru una cuventare bine respicata si alu parerea de reu, ca din coreligionarii sei nu se pré vedu a fi luatu parte activa la acesta feliu de petrecere natiunala, s'a pronunciatu inse intru unu tonu seriosu, ca va starui din resputeri, cá si preotimea si poporimea gr. or. din protopopiatulu Mediasiului se se ingremiéza cu una Reuniune atata de filantropica. — Urmandu apoi inscrierea membreloru, s'a formatu un'a cununa frumósa de membre, intre care si patru fundatóre. — Depunendu unele si tacs'a, s'a adunatu una sumulita de 53 fl. v. a.

Dupa tóte acestea veniudu la desbatere alegerea unui comitetu provisoriu, dupa mai multe dispute pro si contra unanima se primesce, ca pana la adunarea generala a membreloru se se incredintieze manipularea la comitetulu arangiatoriu de maialu. — Toastele inca nu au lipsitu, intre cari la celu intru onórea Maiestatei Sale imperatesei Elisabet'a, patróna Reuniunei, vivatele nu mai aveau capetu.

Catra séra cu totii cu dóna flamure natiunale in frunte si cu musica natiunale amu pornitu in ordine. — Era unu ce imposantu trecandu prin midilocculu piatiei, candu se luptá lumin'a cu intunerecu si sórele ne mai relesá de suvenire auriele sale radie. — Dómne! ce lucru incantatoriu, ce ordine disciplinata. La andiolu sunetelui musicei ne tresalta spiritele si spiritualmiute eramu aieptati pana la alu treilea ceriu, de unde se pareau vibrandu radiele binecuventarei asupra tinerutiei Reuniuni. — Ajungundu pana la resiedinti'a protopopésca, prin una vorbire scurta s'a disolvatu adunarea, de unde cu totii si-esprimá tóta indestulirea.

Vedi Domnulu meu! ce instinctu divinu a semenatu Dumnedieu in peptolu romaniloru! A nu fi mandru cu mama de romanu, ar' fi unu sacrilegiu. — Poporulu romanu intru tóta estensiunea sa, numai se nu'i lipséca conducatori bravi, devotati natiunei si patriei, apoi e gata a sacrifica tóte, a suferi si a implini. — Aici e timpulu candu poporulu nu din vorbe si frase fromóse, ci din fapte vre a asi conósce barbatii sei. — Éca ce e devis'a moderna a poporului: Totu pomulu ce nu face fructe bune, se va taia si in foco se va arunca".

Mi voiu tiené de datoria a ti referi, cá unui plasmuitoriu de Reuniuni si despre alegerea comitetului definitivu, precum si consemnatiunea membreloru inscrise, cá asia se ne conóscemu bine unii pe altii*). — Noi ne tienemu prea fericiti, ca de acum inainte putemu se adaugemu si noi cate una petricica la edificiulu celu maretiu alu natiunei. — Adeveru, ca nu e multu acum deodata; dar' cine nu scie, ca Omne initium dorum, scala nu scie nici acea, ca din picatura mica inca se face balta. — Banii adunati si adonandi s'au incredintiatu provisoriu d. Teodoru Moldovanu, a caroi scris inca s'a facutu membru fundatoriu. — Despre impresionea ce a facutu prea imbucuratórea scire, ca din'a de 12 Augustu ar' fi desemnata pentru alegerea fiitoriului metropolitu, voiu anuncia de alta data.

Teodoru Valeriano Bourza,
par. gr. cat. alu Siarosiului.

Abrudu 30 Iuniu. **Inscintiare!** Adunarea generale a societatei romane de lectura din Abrudu se va tiené in 12 Iuliu a. c. la 4 óre dupa amédi in localitatile societatei, la care prin acésta se invita spre a lua parte toti onorabilii membrii ai societatei cu atatu mai vertosu, ca in adunarea generale ce s'au tienutu nu de multu, din causa ca unii domni din membrii comitetului au absentatu, nu s'au potutu consultá si delibera in obiecte de prim'a importantia pentru societate, precum este computulu anuale si alte asemenea, la care se cerea unele deslusiri si lipsindu respectivii nu era dela cine a se lua.

Necesitatea ce reclama o adunare catu se póte de numeróasa, diace si in impregiurarea, ca s'a observatu de unu timpu incóce, cumca societatea nóstra de si nu se póte nega, ca este un'a din cele mai de frunte recreatiile ale timpului presente si ale impregiurariloru in care traimu, totusi din lips'a spirginirei si a parteciparei la ea, in locu de a insinta, scapata inderetro.

Avemu deci lipsa de a chibzui midilócee corespundietóre si apte spre a destepta simpatia si caldur'a pentru o societate, alu carei scopu este naintarea in cultura, — si pentru cá se vedemu unu resultatu imbucuratoriu, se cere cá se fimu cati se póte numerosi spre a ne comunica ideile si cá prin comuna lucrare si cointielegere de care avemu lipsa, mai usioru se deslegamu problem'a ce dela inceputu ni o amu pusu.

Mateiu Nicola,
pres. societatei.

Clusiu 26 Iuniu 1868.

(Capetu.)

Trebue mai incolo se marturisescu si acea, ca poporulu nostru romanu inca are o parere cu totulu sinistra si ratacita cu privire la imbraciosaria negutiatoriei si a mesterieloru. Nu ca dóra ar' fi lenesiu, resp. i ar' fi rusine a lucra, ci elu lai intipuesce negutiatori'a si mesteri'a cá unu ce, care nu ar' fi pentru romanu, ci numai pentru altii. — Elu nu scie, ca romanulu inca póte fi cá ori si care maiestru si negutoriu, precum avemu destule cesempie onorifice din sinulu nostru. Elu nu scie, ca meseri'a e unu tesauru mare, e unu bunu necesplicaveru. — Ei

*) Aceste se potu adresa deadreptulu la comitetulu Reuniunei matre, de unde le potemu avé ori candu. Red.

cugeta p. e. ca unu cismariu e asemenea unui tiganu sdrentiosu, care ambla cu calapódele in desagii, si nu socotesce dela cine -si cumpara elu cismele, peptariulu, palari'a si altele, si nici ea ale cui suntu cea mai mare parte a caseloru de pe la orasiu?! Com traiesce acelia? Cui duce elu se'si venda bucatur'a cea mai buna?! Au nu la negutiatorii si meseriasii de pe la orasie?! Tieranulu bietulu manca vérdiu, borsiu — móre, — ma unii nici de acestea au, gastele, puii, óuele, untolu si altele, tóte le duce meseriasiloru la orasiu, celu mai de pre urma meseriasiu dela orasiu traiesce cu multu mai lesne si mai bine decatu multi bogati tierani!

Elu betulu nu cauta si la aceea, ca meserissulu e domnu, e cetatianu liberu, independinte in afacerile comune, ca are dreptu la alegerea amploiatiloru, la alegerea deputatiloru dietali si in altele, in cari tóte -si eccercitéza dreptulu seu politicu, ca ori si care posesoru si proprietariu de pamentu dela tiéra din comitatori; — meseria pana traiesce nu 'lo iea nimene, ma dupa mórtei remane ca o ereditate femeiei, care -si póte continua meseri'a barbatului ei. Sciu insemi ca mai insinte de acésta cu vreo 10 ani au reposatu sici unu mesariu cu renume fórte bunu, au remasu una stare de dzeculu de 12 mii fl., cu tóte ca i arasecra casele si mór'a de firesu — si femeiea cu 8 fetisióre tóte micutiele. Femei'a nu a'su casatoritu, a continuatu meseri'a barbatului seu si pana acum si-a platitu maisteriti'a datori'a remasa de barbatu — si fetitiele mai tóte se au casatoritu éra dupa meseriasi.

Ma póte unii ómeni de ai nostri cugeta a fi lucru greu de a puté fi meseriasiu; nu e greu, ma tocma e usioru si éca ce suntu recerintiele. Copilulu dupa ce au invetiatu celu pucinu in scól'a popórale rurale a ceti, scrie si ceva aritmetica, la unile meserii mai usióre, p. e. la cismaritu, calciunariu — Schuster — croitoriu etc. se poftesce unu estrasu de botezu, se fia trecutu de 12 ani. La cele mai grele p. e. faurarittu, mesaritu 13—15 ani. Déca meserissiulu respectivu ei da si imbracaminte, atunci sierbesce cu unu anu mai multu — de regula timpulu unui invetiacelu e 3—4—5 ani, — dupa portare seu mai scurtu.

Dupa acea devine fetioru — calfa; — e liberu, se póte duce ori si unde ei place, si ori la care meseriasiu. Lesfa de ecsemplu a unui calfa de sustere bunu e pre septemana dela 4—6 fl. pe langa cuartiru si prandiu onestu. Unu calfa pote face cea mai buna esperintia ori in care parte a lumei, de se asentéza la militia, acolo inca i se concede a-si puté continua meseria si unde merge -si duce si plugulu cu sene. —

Dupa anii servitiului militare de nou i-si póte continua meseri'a, cassatorindose sjunge cetatianu si omu independente.

Éca nu e lucru greu a se ocupa ómenii si respective copii nostri cu ide'a meseriloru. — Au nu cugeta poporulu nostru si la acea impregiurare, ca din anu in anu ómenii se sporescu si inmultiescu, pamentulu nu le sjunge scum, ce voru face mai apoi? Cu ce voru trai déca nu voru imbraciosia cu mai mare caldura meseriele? 3—6 copii la unu tata pe o mosia, multu de 5—20 jugere, ma unii nici cu o palma de loco. — Dar' apoi cei trei 3—6 prunci imultiendose, incatu cu timpu nici o palma de pamentu se nu póta veni la cate unulu, ce va mai fi, pentru ca, precum aminteramu, pamentulu nu se mai imultiesce si latiesce, dar' ómenii se imultiescu si sporescu!!

Éca ingrigirea temeinica a mentionatului emigrantu maghiaru facia cu connationalii sei, pe care ei monitéza, ca de nu se voru lasa de fal'a maghiara si nu voru imbraciosia comerciulu si industri'a, voru deveni la sapa de lemnu. Dar' romanulu ce va mai poté sjunge, déca va remané orbu.

E o necesitate imperativa, cá ómenii nostri cu totu zelulu se imbraciosieze comerciulu si industri'a, ca pana nu vomu avé ómeni in tóte ramurile industriei, nu vomu avé clasa de midiloco, nu vomu avé nici cetatiani.

Dreptu acea nu potemu din destulu recomanda connationaliloru nostri acésta intreprindere atatu de salutare pentru intrég'a natione.

Dupa ce copii au absolvatu scól'a popórale rurale, sciendu celu pucinu a scrie si ceti, se'i aplice la meserie. Totu asemene si aceli, cari si-au datu copii pre la scóle mai inalte, in clasele gimnasiului inferiore, se corceteze cu deadinsulu dupa progresulu lora si déca vedu, ca prunci lora nu suntu capabili — nu au volia de invetiatura, — se'lu la dela scóla si se'lu aplice la vreo meseria, la care s'ar vedé a avé mai mare inclinatione, ca intr'adevera potu mai tarsiu cá unulu, care am avutu ocasione a cunósce mai de aprópe pe multi din tenerimea nóstra, multi suntu, cari nu mai indesleritu manance panea si béu sudórea parintiloru perdendu timpulu celu pretiosu pre la scole, fara de a invetia ceva, ce se i usiureze carier'a vietii. — Din contra déca s'ar aplica la timpulu seu la negutiatória, la vreo meseria, ar' puté fi fericiti si viitoriulu lora asecuratu. — Se nu socotésca, ca se va face ici cólo vreunu dascalu séu preotu, au trecutu acele timpuri *). Durere ca multi parinti orbiti de amórea copiiloru lora nu se informéza de a dreptulu despre purtarea si progresulu lora, ci credu cele ce le spunu copii. — Asia bona fide crediendu, ca copii lora cine scie ce progresu bunu facu, numai ce se trezescu odata, ca din tóta trad'a, ostendél'a si speacle enorme facute cu copii lora se alege nimica.

Voiu mai reveni si de alta data cu de aceste. —

Gregoriu Chifa.

---

*) De adi incolo si dascali numai cei diligenti ca studenti, numai cei deschisi si cultivati in gradulu ce se poftesce dela ei, se voru mai poté fara pecatu aplica ca invetiatori filoru poporului, ér' preotii cauta se fia lumi'a lumei si cei ce santiesce nesce lenesi, perde véra de preoti, aceia dau scandala si sapa mormentu natiunei, candu respecta mai multu privinciele, decatu harnici'a, mai multu o persóna ticalósa, decatu viitoriulu unui poporu, unu preotu bravu e Moise ale poporului. — Red.

UNGARI'A. **Dela dieta.** In siedinti'a din 27 Iuniu dupa curente si dupa cetirea unoru proiecte de lege primite si de catra casa de susu presentése min.

Andrássy proiectele de lege despre organisarea **armatei** si despre intregirea regimenteloru ungarice (in limb'a maghiara numele Ungari'a, conceptu generalu, inca se restringe numai la poporulu maghiaru, care o si numesce absolum, pentruca sub St. Stefanu si inca 150 ani dupa elu Ungari'a porta nume totu de Panoni'a; mane poimane póte se o numésca Maghiari'a), propunendu a se alege o comisione de 15 membri pentru ecsaminare.

Totu in acésta siedintia se publica si leges sanctionate despre biseric'a gr. or. La ordinea dilei se luà desbaterea legei pentru timbru si competintie. Se facu multe amendamente, inse abia se respectà unulu doi.

La §lu 18 facù si Dr. Tincu acestu amendamentu:

„In certele divortiale (de despartiania intre casatoriti) petitionile si sentintiele suntu scutite de timbru, déca acelea cause se pertractéza inaintea tribunaleloru bisericesci. — Se incinge o desbatere. Lonyai apera tecstulu originalu. Sig. Popu asemenea, chiaru si dupa deslusirea ca temeinica si chiara a dlui Borlea, maioritatea totu votisà pentru tecstulu originalu cu modificarea comisiunei centrale, mai incercandu la sarcine si unde nu era sub absolutismu.

D. Sig. Borlea vorbi asia: „Eu sum de opiniunea, ca propusetiunea dlui deputatu Tincu este acceptabile, pentruca neconsiderandu argumentulu presentatu prin elu, in intielesulu caruia statulu nu solvesce pre judii si deregatorii consistoriali, celu pucinu nu pre cei de relig. orientale, si credu ca nici pre cei de relig. reformata si prin urmare nu se póte afirmá, ca scum'a incursa din timbre se intrebuintiéza pentru acoperirea salarieloru acestoru deregatori, — este una alta causa, dupa parerea mea, fórte importante. A nume scimu cu totii, ca guvernele trecute, pentru a'si castigá cunoscintia deplina despre observarea punctuale a ordinatiuniloru timbrali, aveau datin'a a tramite la tóte jurisdictiunile municipali cate unu deregatoriu finantiale, care aveá poterea absoluta de a scrutá, dupa placulu seu, archivele municipieloru si de a luá la sine acte, cate voieá, cari nu le remitea, decatu dupa mai multe lune. Nu sciu, inse nu credu, ca s'ar fi intrebuintiatu una asemene procedura cu privire la archivele consistoriali. — Inse dupa ce guvernulu presente observéza acceasi procedere, — eu scim cu siguritate, ca chiaru in lun'a curente, s'au tramisu atari deregatori finantiali la cateva archive cottense, — o fórte de credutu ca, in casulu candu nu s'ar primí propusetiunea lui Tincu, s'ar tramite deregatori finantiali si la consistorie pentru a scrutá actele si pentru a cercetá cum se respecteza ordinatiunile referitóre la timbre. Ast'a ar' casiuná, naturalmente, frecari neplacute intre guvernu si jurisdictiunile ecclesiastice. Aceste adica, provocandose la autonomi'a lora, nu ar' concede scrutarea archiveloru: guvernulu, din partea sa, provocandose la leges din cestiune si la poterea sa, ar' intrebuintiá fortí'a, carea de siguru ar' invinge, si ce ar' urmá de ací? E fórte naturale, ca oficialii esmisi si ar' implini detoriniti'a.

Si apoi cine nu scie, ca in archivele consistoriali se afla si cause divortiali, cari de multe ori cuprindu nisce casuri si nisce fapte, ce moralitatea publica nu erta a fi respandite.

Obiectiunea ca acesa ce scie unu deregatoriu finantiale, nu scie tóta lumea, ar' fi nefundata; pentru ca, precum atinsei mai susu, deregatoriulu finantiale nu a'su indeatulí a perscrutá actele, ci ar' luá la sine acele care i ar' placé. Nu ca eu asiu fi fostu póte candova deregatoriu finantiale, si asia eu asiu scí dóra tóte aceste prin esperienti'a mea practica (daritates), ci eu le sciu din impregiurarea, ca fiindu a casa, am avutu sub veghiarea mea archivulu comitatului, din care a'su luatu multu acte si nu a'su remisu decatu dupa mai multe lune. Apoi scimu fórte bine, ca déca staro documentu contiene ceva casu extraordinariu séu curiosu, acestu documentu, din fragilitate omenésca, trece prin tóte manile deregatoriloru din biurou; si asia, astadi este cunoscutu prin unu singuru biorou, mane inse va fi cunoscutu tuturoru acelor'a, care se afla in edificiulu deregatoriei, éra poimane va fi devenitu in intréga urbea la cunoscintia publica, si se va continuá apoi. Ast'a nu se póte impedecá, credeti mi, prin nici una ordinatiune (aprobare in stang'a).

Catu pentru adausulu comisiunei centrali, facutu la acesto §, pentru a se intrebuintiá timbre chiaru si in procesele de difamare si de violintia, a trebuito se me surprinda intr'adevere miracos. Insusi d. ministru alu finantieloru, punendu pre mésa casei aceste proiecte de lege, se dechiare, ca voiesce a usioá sarcinele publice ale poporului. Cum vomu usioá noi sórtea poporului, déca supunemu greutatii timbrului chiaru si cause, cari sub guverne absolutistice erau scutite de timbru? Acésta procedura ar' spasá chiaru pre cei mai seraci, cari aru fi impedecati a'si spará onórea inaintea jestitiei, pana candu clasea mai avuta nu pune mare pretiu pre ostiva fiorini, candu o vorba despre aperarea onórei sale; intr'adevero 1 fl. inca e multu pentru clasea mai lipsita. . . (Sgomotu din partea drépta si intreruptiuni.) Rogu pre aceia, caror'a nu le place vorbirea mea, se o refote, dupace o voiu fi finitu, inse se nu me intrerumpa nimene, fire ar' elu ori cine. Clasea mai lipsita, carea, precum spusei, i este multu chiaru si 1 fl., si carea adese ori cu septemanele nu vede nici 1 fl., va fi impedecata intru aperarea onórei sale. Ast'a, domniloru, nu ar' fi numai una nedreptate pentru clasea mai sermana, ci ar' duce la immoralitate si corruptiune.

Pentru aceea, partenindu propusetiunea dlui deputatu Tincu, propunu respingerea amendamentului comisiunei centrali, relativu la timbrarea procesele.u de difamare si de violintia. (Aprobare in stang'a.)

Dupa §lu 20, care inca s'a primitu, se sopunu la timbru si donatiunile pentru scopuri filantropice si de intructiune, cari voru sui preste sum'a 500.

In sied. din 30 Iuniu se continuara desbaterile si scutirile, de cari se bucurara societatile de actionari si reuniunile, se prelongesce inse numai pana la finea anului 1868. — Una resolutiune propusa de Csiki in cas'a elaboriloru democratice se respinge, precum si alui Bobori in cas'a eftimariloru sarei. — In comisiunea de 15 pentru proiectulu armarei se alesera: Ivanka, Klapka, Holláu, Várady, Horváth, Perczel si altii, toti magliari si nici unulu romanu. E, nu cumva ne voru ignora si dela militia? —

Siedinti'a dep. din 1 Iuliu. Resuscitarea memorici lui **Hor'a si Closc'a.**

Dep. Stoll oficiulu la ministeriulu de finantia interpeléza pe ministriulu respectivu: déca se póte avisa o suma de 7688 fl. pentru scoperi, pentru cari fara resultatu s'au respitu preste 260,000; se poto indrepta dispositionile cá se se usiureze descoperirea abusuriloru oficiale si a negrigiriloru? Ce dispusetiuni s'au facutu, cá succesulu lucrariloru idrotechnice se fia siguru. Mai incolo Stoll intrébe, ca findu elu

calomniato prin „note secrete“ se spune ministrulu, déca notele secrete se unescu cu principiulu unui guberno constitutionalu. Lonyai impune lui Stoll se crutia pe ministeriu de asemenea espresiuni, negandu ecsistinti'a de note secrete.

Csanády dice, ca ministrulu n'are dreptu a infrunta unu deputatu si provóca pe presidinte, cá la asemenea casu se avisieze elu pe min. la ordinea dilei, pentru care trecere la ordine s'a facutu si votisare.

Simonyi interpeléza, ca cine si cati au cadiutu victima le afer'a diu Félegyháza si pentru ce nu s'au trasu arestatii la tribunalu; s'a ordinatu cercetare si care e resultatulu? Min. Wenkheim respunde, ca din maliti'a deregatoriloru (deregatori maghiari si malitia?! Testimoniu ministerialu?) proclamati'a lui Axtalos nu s'a fostu confiscatu pretutindeni si de aceea a urmatu revolta si ca afara de Astalos si Madarász si de cei condamnati nu se afla nime arestati. — Simonyi nu se multiamesce cu respunsulu.

Deák propune in scrisu, cá camer'a se'si esprime indestulirea cu respunsulu min. Wenkheim. — Simonyi propune, cá tóte actele privitórie la intemplarile din Félegyháza se se puna pe més'a camerei.

Csanády asémana procederea guvernului cu procederea lui Caraffa si Haynau, elu din parte'si ar' propune, cá min. se se traga in procesu criminalu, inse scie, ca maioritatea 'lu va respinge (tumultu). Beszeo (dupa „Fed.“) partinesce procederea regimului, pentruca lui nu'i trebue Caraffa si Haynau, dar' nici **Hora si Closca.**

Ios. Hodosiu: Onorata casa! Nu vreu cu asta ocasiune, nici se aprobu nici se desaprobu procedur'a guvernului, ce a urmatu in obieptulu de sub discutiune, pentru ca nefiindu actele puse pe més'a casei, nu potu avé deplin'a cunoscintia a lucrului; nu potu inse a nu observa — si acésta inca me retiene de a me pronunciá in meritulu obieptului — ca deslucirile date de ministrulu de interne si de celu de justitia sunt mance.

Deputatulu Simonyi, candu a interpelatu in afacerea de la Félegyháza, a disu, ca primariulu de acolo, candu a intrebuintiatu fortia in contr'a afirmativilor turburatori a aretatu pe unulu dintre aceia, si a disu: acesta trebe pusu'tu, éra celelalte pusa'tore, sloboditile in aeru. Nici dlu ministru de interne, nici celu de justitia, in privinti'a acést'a nu s'a dechiratu, n'a datu desluciri; asia dar' despre acésta impregiurare, dupa mine fórte momentósa, si unulu si celalaltu a tacutu.

M'amu simtitu detoriu a face acést'a observare, in interesulu securitatii personali. Ni ar placé, daca dnii ministri ar' dá desluciire si in privinti'a ast'a.

Alta impregiurare pentru care amu luatu cuventulu este, ca dlu deputatu Beszo János, a facutu cu mare patosu asemenare intre Hori'a Closc'a si intre Haynau, si a disu, ca nu i trebe Hori'a si Closc'a, si nu i trebe Haynau si inca nu sciu cine.

Omnis similitudo claudicat. Cá tóte similitudinile, asia si acést'a claudica; si daca candu va si unde va s'a potutu aplica proverbiulu latinescu, asia aci se póte aplica, fara cea mai mica reserva.

Cari au fostu antecedentiele revolutionei lui Hori'a Closc'a? si cari au fostu antecedentiele fusilatiloru si furcilariloru lui Haynau? (sgomotu, se audimu.)

Scimu cu totii domniloru, care a fostu sortea tieraniloru, romani séu unguri, — insainte de revolutionea lui Hori'a. Poporulu, adeverati locuitori si tierei, n'aveau nici pamentu, nici libertate personale; tóte erau in manile domniloru; poporulu era sclavu in tóte privintiele, era adstrictu glebei, — era marfa, ce se pótea vinde cá ori ce alta marfa in piatiu (sgomotu) Ce a fostu intentiunea lui Hori'a? A elibera pe acestu poporu, si usióra sórt'a, ce acumu devenise nesuportabile (sgomotu). Hori'a a fostu omulu libertatei (sgomotu mare, contradiceri, se audimu). Asia este, Hori'a a vrutu eliberarea poporului; nu asia Haynau.

Si cari au fostu antecedentiele actiunei generale, cu care dlu Beeze aduce in comparare pe Hori'a si Closc'a?

Dvóstra, domniloru, le sciti. Era libertatea magiara perfepta; elu dupa sugrumarea acestei libertati specifice maghiare, a inceputu a fusila, fara cá elu se fia fostu fusilatu; Hori'a n'a fusilatu pe nimene, ci elu a fostu barbaramente sdrucitu si omoritu (sgomotu).

Me miru de dlu Beeze, cumu de in locu de Hori'a si Closc'a nu si a adusu aminte de Dossa? Séu ca acest'a a fostu maghiaru si nu romanu, si asia a voitu, ca provocarea lui se siba mai mare efectu? S'a insielatu. Éta asemenarea n'a fostu buna, si dumnialui ar' face mai bine, daca asemenarile le ar' cauta siurea nu la romani (sgomotu).

Sigismundu Borlea: N'am voitu se vorbescu la acestu obiectu; inse d. deputatu, J. Beeze, ca se faca mai mare furore, se provoca la Hori'a si Closc'a. Antevorbitoriulu meu, i demonstra in termini lamuriti deosebirea intre Hori'a Closc'a si Hainau Karaffa. Eu voiescu a mai reflectá la discursulu dnului Beeze, ca afacerea din cestiune s'a intemplatu la Félegyháza, unde nu locuescu romani, ca romanii nau potutu se ie parte in acesa drama, — deci provocarea dlui deputatu la Hori'a si Closc'a nu are intielesu, si daca a voitu se se provoce totusi la nume istorice, era multu mai bine si mai corectu, daca se provocá la Dózsu, de si vorbirea lui, prin acésta provocare, nu castiga atatu a efectu. E destulu de dorerosu, ca candu vr'unu deputatu de care va natiunalitate memoră in vorbirea sa stare faptu, de si adeveratu, care nu placea maioritatii, elu era suspicionatu, acesa ce n'a fostu neci decum bine si cu scopu: cata de rationabile póte se fia acésta procedere de provocatiune a dlui Beeze, carea desalmintre nu póte se produca decatu agitare, lesu se judece on. casa, fiindu convinsu, ca una parte a casei va condamná acésta procedura a lui I. Beeze. Din partea mea, eu rogu pre d. deputatu Beeze, se se abstiena in venitoriu dela asemene procedere proocatória, séu déca nu va poté, ce cerce efectulu vorbirei sale pre socotél'a natiunei sale si nu pre a altei nationi.

Szász Károly dice, ca n'ar fi vorbitu déca deputatulu Hodosiu n'ar fi laudatu pe Hor'e si Closc'a; elu, dice, ca s'a scandalisatu audindu pe unu deputatu alu tierei a laudá pe Hor'a si Closc'a in camer'a din Pest'a.

Hodosiu (catra Szász) 'ti sta in voia a te scandalisá, déca te poti scandalisá si de adeveru.

Dobrzansky spera pre Hodosiu.

La votisare se primesce propunea lui Deák. (Fed.)

De ce nu vede „Unio“, cum judeca si altii?

„Gazet'a Transilvaniei“ in Nr. 42 mai vorbi o vorba scriósa, inse amicabile, candu a disu in art. „Risum teneatis“, cá „Unio“ dimpreuna cu celelalte diurnale maghiare de acceasi farina, „se'si bage degetele in ranele nationei romane, si se nu fia necredintiósa, ci se créda, ca intielesulu pronunciamentului (dela Blasiu cá si petitiunea la Maiestate din 31 Dec. 1866) e credeulu politicu alu totu sufletului romanu“, si mai la vale: „Desamagitive odata, cá se nu mai orbecati spre daun'a patriei si a viitoriului nostru comunu“.

Aceste si alte adeveruri facura o impresiune fórte indignatória, si mai multu decatu necompetata in scriitorii dela „Unio“, cari inse scapara din péna totu pe chartia, catu le disce la anima, facia cu pretensiunile cele juste ale romaniloru de a li se respecta dreptulu politicu nationalu.

Am potè cu date refrunta neadeverulu celoru pretinse de (O Á) in art. „A „Gaz. Trans.“ az erdélyi román túlzók magatartása“, ad. Gaz. Trans. si tienut'a romaniloru ardeleni ultraisti; inse elu e re'nfruntatu de atatea ori, in catu ne pune la mirare, cum de nu le e lene a mai repeti cu atata imputare beneficiale cele fictive pentru nationea romana cá atare. Mai aruncati, fratiloru, ochii si mai tragéti cu urechile si in laturi; veceti, ca nu numai „Gazeta“ e organulu de publicitate, care ve monitéza, cá se nu orbecati spre daun'a viitoriului nostru comunu, ci chiaru si aliatii Dvóstre recunoscu si ve imputa, ca sonteti pré ultraisti in egoismulu natiunalu, care va perpetua frecarile nationale si le va inti pana candu se va face tabula rasa din tóta simpati'a si din tóta bun'a intielegere, fara de care nu mai póte fi fericita o tiéra. Dar' se ve punemu sub ochi mai nainte judecat'a nemtiloru esita in „Pres'a“ si reprodusa si in „Fed.“ despre tractarea Dvóstre cu noi si despre considerarea nóstra, cu care ve lautadi, si apoi vomu responde si la intrebarea Dlui (O Á) facuta in susu atinsulu art. cá se ne cuitamu pentru totudéuna sine ira et studio:

„Pres'a“ vechia

scrie, fara indoiéla la impoterire mai insita, registrulu pecateloru partitei guvernisle din Pest'a, facia cu nationalitatile nemaghisre, care 'lu facemu se urmeze:

„Cersitori obrazuloi“ numiéa deputatulu Kazinczy inca in anulu 1849 in Dobritiou pre nemaghiarii, cari petitionau pentru egal'a indreptatire a nationalitatiloru. Parlamentulu trebuea se ajunga la dog'a de mórte, pana ce se resolvi pre la inea lui Iuliu, a prochiamá emancipatiunea jidoviloru si a roiuriloru nemaghisre. Presta totu nimica nu e maghiariloru mai greu, decatu a precepe intieleptiunea covintelora, ce le-a adressatu regele Stefanu mainte cu optu secle si diumetate in testamentulu seu catra fiulu seu Emerico: „Una tiéra, care are numai una limba se slatina, e debila si fragile; pentru aceea tractéza ómenesce pre straini, pentru cá aceia se petreca mai bucurosu la tine, decatu intr'altu loco, ca-ci altcum tiér'a ta va suferi dauna insemnata!“ Simpletatea spiritului a voitu adeseori a sflá in acésta sentintia tradare contra nationei! Si totusi cuvintele acestea, pre cum dice istoriculu Szalay, nu insemna alt'a, decatu ca soiulu maghiaru se nu se eschida de celelalte popóre, pentruca, pre cum nedependintii'a o unu ce pretiosu, asia isolatiunea in politica e unu ce periculosu. Durere, érasi vedemu pre Ungari'a aplecata a despretiui avertisarea marelui seu istoricu, si a plecá pre cai ratecite, cari trebue se o duca la isolatiune, pre candu venéza dupa fantom'a nedependintiei. Noi amu recunoscutu totudeun'a, ca opusetiunea „nationala“ din Ungari'a e cu totulu de altu calibru, decatu ceea a cehiloru; pre timpulu sistarei a fostu unie'a nóstra mangaiare, ca Ungari'a de si a impinsu in lini'a prima cestiunea de dreptu publicu, totusi nu i a sacrificatu libertatea. Noi amu apretiuitu totudeun'a resolutiunea, cu care maghiarii in 1848 au postatu statulu loru pre basa democratica. Noi inse n'amu uitatu, ca simburele articiloru din 1848 e de cautatu in suveranitatea soiului maghiaru si in pusetiunea separata a Ungariei si a partiloru ei anecse catra provinciele ereditarie. Asia nu ne potemu insielá nici astadi, ca maghiarii tocmai dela restituirea constitutiunei s'au ocupatu numai cu cestiunea de putere, si mai nici decatu cu cestiunea de libertate. Asia inse **nu** póte tiené multu timpu, fara cá prin acést'a edificiulu dualisticu alu statului se se vetame in modu duplu. Negativu, incependu partit'a cea mare a liberalismului a perde conceptulu si simpati'a pentru una politica, care nu se sfiesce a se pune in contradicere totu mai eclatanta cu ideele apusene. Positivu, dandase ocasiune straintatii, a trage la sine pre acei straini, cari, — cá se vorbimu cu St. Stefanu — se simtu atatu de **ne**omenesce tractati, in catu bucurosu aru petrece „intr'altu locu“.

Déca intrebamu, ce a facutu diet'a sub ministeriulu Andrássy pre terenulu civilisatiunei, respunsulu va fi fórte mancu. Despre decorarea tropeloru maghiare cu cocarde nationale, despre numirea diplomatica a Austriei viitória dualistice (Zukunfts-Oesterreich) s'a vorbitu firesce mai multu decatu destulu, in catu aru crede omulu, ca Ungari'a e Canasandra, in care representantii'a poporului 'si póte perde timpulu cu alotrie, pentru ca nu mai este nici unu reu de delaturatu. Totusi Ungari'a e inca cea vechia, in care judele nu néga, — ca alesu de sodalii sei pre trei ani — stórce partitele cá citrone, de si ministriulu Horváth nainte de a primí oficiulu asigurá sicea pre toti, cari voiau a audi, ca in Vien'a se voru mirá catu de curendu va maturá elu acestu gunoiu. Noi suntemu in perplesitate a numí órecare fapta a regimului parlamentariu din Ungari'a intr'unu anu si diumetate, de cumva nu vomu consideră de atare fetulu scosu cu cleschie ale emancipatiunei jidoviloru, pre care acum cautá din respoteri a o face retrograda prin o lege de incoltatu. Ideile politico-progresistice si sociolu-reactiunarie s'au naravitu totudeun'a de minune in Ungari'a, si timpurile cele mai iritate au fostu scelea, in cari „reintórcerea“ economica si-a aflatu calcululu. Kossuth manipulá cu reuniunea lui Honi, care sierbeá celui mai crasu sistemu prohibitivu; revolutiunea din 1848 doná tierei ordinea industriala a lui Klauzál, care faceá dogma din chic'a tichuriloru; abia restatorisse diplom'a din Octobre 1860 libertatea si representanti'a Pestei

aterse libertatea industriei, — si acum diet'a ince este ingrecata cu atare mesura.

Déca ne abstemu de pre terenulu materialu pre celu spiritualu, apoi glori'o, ca s'au inchisu gimnasiele germane, e desdaunare dubiósa pentru aceea, ca instructiunea decade totu mai tare in statulu antemartialu si totu se mai afla in manele preotimei. Preste totu o insielatiune mai mare nu se póte cugetá, decatu dechiaratiunea neresinata, ca Ungari'a n'are a se emancipá de jugulu clericalu, pentru ca n'a recunoscutu concordatulu. Déca luamu afara capitulu casatorieloru mestecate, in cari episcopulu Lonovics scosese cateva concesiuni in Rom'a pre la an. 1840, cari inse n'au de a face nemediatu cu concordatulu, apoi concordatulu numai ce a sanctionatu pentru monarchi'a intrega aceea, ce in Ungari'a era de multu lege. Nu póte fi nimicu mai absurdu, decatu superstitiunea, ca liberalii maghiari potu crutiá ostenél'a de a se impacientí cu curi'a. Credintí'a acést'a se nutresce de anau, pentrucea baronulu Eötvös afla acésta draga betia mai comoda, decatu executarea seriósa a principieloru, ce le depusese intr'o scriisóre catra primatele Simor. Pre ministru 'lu aprigineasce tienut'a maghiariloru, pentru cari e causa de principiu, cá se se predice maghiaresce si cá preotulu se apere apucaturele cele mai dure ale ultramontanismului, numai se nu o faca in limb'a slovaca, romana, serba séu germana.

De alta parte abia se crede, ca guvernulu din Pest'a in cestiunea de potere se fia facutu progresu mai mare, lasandu se cada cestiunea libertatii si punendu'si devisa maghiarisarea, precum si pusetiunea catu se póte mai nedependinte a „imperiului maghiaru". Ca ministeriulu Andrássy facia cu sasii patienti lucra inca si astadi cu apesarea provisorilui si cu ordonanticle de presa ale lui Bach, acést'a dieu nu e semnu de potere mare. Déca romanii 'si reinnoiescu pronunciamintele loru din Blasiu, acést'a totusi aru trebuí se fia una avertisare, a dá odata ómeniloru acestor'a aceea ce le compete prin legea de multu promisa a nationalitatiloru — adica egal'a indreptatire a limbeloru, care diet'a din Sibiiu a datu-o marelui principatu, ér' diet'a din Clusiu a steresu-o. Séu voiescu maghiarii prin esitare mai longa a face cá absolutismulu lui Bach, care in timpuri favorevere nu afla necesarie concesiunile, ér' in timpuri nefavorevere nu le afla posibile, pentruca s'aru esplicá de slabitiune? Ne tememu, ca tragan̄area impacatiunei cu Croati'a se va resbuná inca astadi, pentru ca catastrof'a din Topschidern si virirea a catorva marionete rusesci in regimulu provisoriu alu Serbiei nu potu se nu trezésca pre slavii suditi si confiniei, si voivodinei si si regatului trioniu. Cu simpl'a ignorare nu se potu resolví simtomele factice, atatu de pucinu, cá cu mesure politiane. Dipotati dietali romani, serbi, ruteni, slovaci, au banchetatu mai deunadi in Pest'a si au tostatu pentru solidaritatea tuturoru soiuriloru nemaghiare. Atari serbatori de infratire nu se potu ignorá in momentulu, candu la spatele slaviloru de sudu e posibilu unu guvernu cu tendintie rusesci, candu romanii se proptescu pre principatele dunarene si candu se pare, ca intre Bucuresci si Belgradu se tindu multe fire secrete.

Din acésta periclitare visibila a dualismului, la care suntu interesate ambele diumetati ale imperiului, credemu, ca ne va fi ertatu a deduce dreptulu si detorinti'a de a ne esprima parerea in acésta sfiscere delicata. — „Fed."

Misionari maghiari in Romani'a.

„Pesti Napló" refer̄éza cu tóta multiamirea, ca primatelui Ungariei i a succesu a midiloci la min. Andrássy, cá se se tramita 2 comisari in Romani'a pentrucá acestia in misiunea societatii santului Ladislau se cerceteze cu desamenuntulu starea cea precaria a ceangomaghiariloru de acolo si consululu austriacu e insarcinatu a le dá asistintia spre scopolu acest'a. — Societatea s. Ladislau e o reuniune bisericésca, cu misiunea de a ajutá bisericele si scólele coreligionariloru sei din Orientu fara deslenire de stature, dupa cum e si reuniunea protestantiloru Gustavu-Adolfiana; si una si alta inse sub stém'a religionei venéza simplu scopuri nationale. Ast'a cele germane, si ceealalta scopurile latirei maghiarismului. Pre candu pre noi „P. N." ne amenintia, ca ne voru opri tóte isvórele de ajutória, fiinduca la noi e agitatiune. Ore pana candu se va lasá romanulu calaritu?

AUSTRI'A INFER. Vien'a 4 Iuliu. Pornirile clericaliloru si anticlericaliloru au ajunsu la anateme si amenintiari cu tóte acestea „Wiener Ztg." din 3 Iuliu a publicatu determinatiunile punerei in essecutiune a legiloru confesionali. Dile oprite suntu joi'a, vinerea si sjanulu pascilloru, joia verde 24 Maiu. In din'a de pasci, rosali si a nascerei pentru scopuri binefacatórie se potu produce representatiuni teatrale. Consiliulu comunalu alu Vienei a protestatu in contra alocutiunei papei cá dusmane si atacatóre de drepturile statului austriacu. —

— Ministr. Beust tramise unu curieru la Rom'a cu o nota pentru solulu austriacu de acolo spre a se impartasi papei Pius IX. Not'a pórta caracterulu unei interpelatiuni, dupa alu carei respunsu va urmá responsulu regimului austriacu la alocutiune. —

Cronica esterna.

SERBI'A. Belgradu. Dupa ce scapcin'a in 2 Iuliu proclamá pe Milanu de principe, in 4 Iuliu se si afla ministeriulu compusu: Radivez Milojcovich la interne si ad interim la esterne, Cgenitzel presiedinte si de justitia, Pantas Josanovich si prov. la cultu, Marcovich de resbelu si ad interim la lucrarile publice. Regenti'a proclama sustienerea intentiuniloru principelui assasinatu. Moneta nóua serba se face in Vien'a cu chipulu princ. Michaiu. Toti consulii inaltiara flamurele cá semnu de recunóscere a proclamarei princ. Milanu. S'au luatu dispusetiuni pentru de a intari granitiele. —

TURCI'A. Constantinopole 27 Iun. Principele Napoleonu a sjunsu aici sambata catra amédi. Nai'a Altetiei Sale a ancoratu visà vis de chioschiulu Hunkiar Iskelesi. Sultanulu se dusese in acestu chiosc. Cateva momente dupa sosirea principele Napaleonu se duse se faca visita la Sultanulu in chiosc. Totu in acea di Sultanulu facú contravisita Altetiei Sale. Primirea ii fù regale. Publiculu de aici face o mica de conieturi despre causele, cari au determinatu calatóri'a principelui Napoleonu la Constantinopole. Este de prisosu de a reproduce versiunile cari circuléza despre acestu obiectu; inse noi trebuimu a constata, ca venirea verului imp. Napoleonu e privita de tóta lumea cá unu augurin fericitu pentru Turci'a. Noi amu auditu diemale (popi turcesci), soldati betrani, amploiati vechi superiori, cari se esprimau astfeliu. Noi n'amu petrunsu inca secretulu politicei, inse acésta calatória este o proba, ca Franci'a pastréza simtiemiutele sale traditionale in favórea nóstra; ca este sliat'a nóstra cea mai vechia, si déca politic'a ei se desparta cate odata dela direptiunea indatinata, amiciti'a ei nu a lipsitu in periculu; venirea principelui Napoleonu in midilocululu circumstantieloru grave, in cari se afla Europ'a, ne e dovada, ca ne putemu totudeaun'a radimá in ea.

Aceste suntu parerile si convictiunile partitelora turce, cu deosebire si ale celei ruginite, dupa martorisirea „Cur. de Orientu"; si Romani'a cá amic'a amicilora se póte folosi de ele pana a sjunge cu toti si sei la starea cea mai fericita, — tienendu tare de politic'a si de comuniunea cu tóta gintea latina, alu carei prestigiu e nu numai pentru toti unu farmecu, si si pentruca e o pretensiune conditionata de viatia si de obligamintea dictata de conservarea propria, conservandu si inaltiandu sangele seu, cá o sentinela fidela si potinte in contra incarcatiiloru nori ce dau a se descarca catra pamentulu celu clasicu alu léganului comunu. —

Junimea romana, cá turcii la Mecha, se concurge la léganulu strabuniloru din Occidentu, incatu se devenimu a ne imparti si bucatur'a din gura unii cu altii, cunoscendune si resuscitandune simpatiele naturali pana a sjunge la amiciti'a intre Castore si Polluce nedisolubile in bine si in reu. —

Despre sinóde cu privire la romanii gr. catolici.

Reproduce „Federatiunea" dela Nr. 94 inainte prea interesantii articoli esiti la timpulu seu in „Sionulu romanescu". — Respectivii corellgionari voru citi acesti articoli acum cá niciodata cu cea mai incordata luare aminte, precum o si merita inadevaru. —

Bibliografia.

„Poesii nóue" date la lumina in Bucuresci de d. I. C. Fundescu. Poesii intime, politice si satirice, una brosiura bunicica conatatória din 3 parti. Unu spiritu patriotieu nationalu, unu spiritu de libertate si de virtuti cetatienesci, unu spiritu de gloria e sorgintele inspiratiuniloru junelui poetu, care a promitu mari succese. Se afla la librariulu G. Ioanide et Comp. in Bucuresci cu 2 lei noi (80 cr.).

Alta brosiura, totu de d. Fundescu, cuprinde basme, poesii, pacalituri, cu o introducere despre literatur'a popularia de d. B. P. Hajdeu. Aici inca i a succese auctoriului a da probe incantatorie de poterile sale poetice si de imaginatiunile sale cele vii, care imbogatiescu literatur'a popularia. Aceste opere ar' merita a se imparti si cá premia junimei, cá vediendu odórele, oc se afla in sinulu poporului, se invetia a'lu iubi preste tóte, cá pe conservatorulu odóreloru nationale. Pretiulu 70 cr. —

Spre incunoscintiare.

Subscrisulu — dupa redicarea sa din postulu de asesore judeciaru si jude cercualu alu comitatului Hunedórei in urm'a desdiintierei tribunaleloru din marele Principatu si a restaurarei municipialoru de comitatu in Transilvani'a concedendune-i cesercitarea advocatiei — isi iea onóre cu privire la inscriintiarea inclitului magistratu urbanu si districtualu din locu, ddto 25 l. c. a face cunoscutu, ca si-a deschisu cancelaria de advocatura in tergulu Cailoru in localulu bisericei greco-orientale Nr. 34 a 2-a contignatia, si se recomanda pe lunga asecurarea ducerei celei mai promte a trebiloru, la ingrigirea tuturoru functiuniloru advocatiale insintea si afara de judecatoria, intr'acelea anume si representatia la judecatoriile finantiale si la judecatoriile de veniturl ale tierei, provocandune la servitiulu seu de mai multi ani in ramulu administratiunei finantiali si a jurisdictiunei tribunalului penalu de venitu, cá fostu c. r. concipistu de finantia la directiunea tierei. —

Brasiovu 28 Maiu 1868.

Iuliu Jeckel,
advocatu provinciale.

3—3

Anunciu de carulu iute.

Subscrisulu si iea onóre a incunoscintiá pe t. p. ca cursulu iute intre Brasiovu si Bucuresci incependu din 28 Iuniu a. c. tiene comunicatiune in tóta diu'a. Piecarea din Brasiovu in tóta diu'a la 6 óre demaneti'a dela otelulu „Bucuresci", din Bucuresci tóta diu'a la 1½ óra dupa prandiu dela otelulu „Concordia".

Francisc u Körner,
intreprindietoriulu cursului iute.

3- 3

Publicatiune.

Se incunoscientiaza on. publicu, cumca scaldele minerali din St. Georgiulu romanu in districtulu Naseudului, cladinduse in anulu acesta din nou, — suntu gata — si suntu intru tóte amesurate cerintieloru intocmite si provedute cu o machina de abure pentru incaldire. —

Saisonulu se va deschide in 28 Iuniu.

2—3 Comitetulu scaldeloru.

DD. cetitori suntu rogati a grabi cu reinnoirea prenumerarei pe sem. II. —

Cursurile la burs'a in 7 Iuliu 1868 sta sesa:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 38 cr. v.
Augsburg	—	—	111 „ — „
London	—	—	113 „ 50 „
Imprumutulu nationalu	—	—	58 „ 40 „
Obligatiile metalice vechi de 5 %		59	„ 10 „
Actiile bancului	—	—	730 „ — „
„ creditului	—	—	201 „ 90 „

Obligatiile transilvane ale desarcinarii pamentului in 3. Iuliu. 1868:

Bani 70 — — Marfa 70 50.

Redactoru respundietoru
JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui
JOANE GÖTT si fiiu HENRICU.